

KURIER WIECZORNY

PISMO DEMOKRATYCZNE

Nr 282

Kraków, niedziela dnia 16 października 1938 r.

Rok II

Korona-Radio....

i dobre i dostępne.
POPULARNY ODBIORNIK DLA
WSZYSTKICH
Korona 49 A — na raty po zł. 10. — mies.
Luksusowe superheterodyny — na raty
od złotych 19.50.
Demonstracje i sprzedaż w głównym składzie
Fachowa firma
Radiowa „ANTENA”
Kraków, ul. STAROWIEŚKA 1, telefon Nr 178-77

* * *

A więc lista kandydatów na posłów została już ustalona. A więc skończył się okres gorących dyskusji, podejmowania znamiennych uchwał, określających stosunek wielkich stronnictw politycznych do nowych wyborów parlamentarnych. Czyż nie czas wobec tego na zreżumowanie ostatnich wydarzeń na terenie wewnętrznym politycznym, na skonfrontowanie z realną rzeczywistością stanowisk i opozycji?

Istniały złudzenia. Jeden z dzienników prowincjonalnych „Kurier Południowy” wileński, uważał, że obowiązkem demokracji jest dziś iść do wyborów jest wystawić kandydatów, wysłać przedstawicieli swoich do sejmiku i Senatu. Ale „Kurier Południowy” mylił się, sądząc, że istnieje na ten temat możliwość. 13-ty październik zimna rzeczywistość zmieniła wyciągniętej tak przynajmniej zdawałoby się do opozycji dloni pułkownika Miedzińskiego.

Cóż, przypatrzmy się, w daną przyniosła ta wyciągnięta dłoń. 80% wybranych kandydatów to reprezentanci Obozu Zjedn. Nar. lub ozonowi delegaci Akcji Katolickiej. Reszta — to „opozycjoniści” wykluczeni z opozycji, spadkobiercy tradycji bankrutów politycznych, Roga Walerona. Wróty do opozycji, którzy bez zęder swej na kandydatów postawieni nie zostali i wyboru nie przyjęli (b. pos. Małajczyk), to wreszcie reprezentanci odłamów jeno mniejszości narodowych, „krakowskim targiem” wgrabiający sobie mandaty. A tamtę 80%?...

Kryształy

w olbrzymim wyborze
OSTATNIE NOWOŚCI

ceny

Reklamowo-Niskie

polesza

J. DIENER

Kraków, Szewska 20

Przed zerwaniem osi Berlin-Rzym?

Hitler protektorem Czechosłowacji

Monachium. (ai). Konflikt węgiersko — czechosłowacki zaczyna odgrywać doniosłą rolę zarówno jeśli chodzi o przyszłość samej Czechosłowacji jak i o wzajemne stosunki w osi Rzym — Berlin. Podczas wczorajszych konferencji min. Chwałkowskiego i min. Daranyi'ego z Hitlerem stało się jasnym że Hitler nie życzy sobie, by Węgry zagarnęły zbyt wielkie terytorium czechosłowackie. Prasa niemiecka z „Berl. Boersen Ztg” na czele, twierdzi że uroszczenia węgierskie do wspólnej z Polską granicy nie mogą być spełnione gdyż oznaczałoby to złamanie traktatu monachijskiego i przekroczenie zasady samostanowienia. Węgry nie mogą więc zabrać Słowakom, niż III Rzesza Czechom.

Oczywistym jest, że nie o to chodzi Hitlerowi. Wczorajsze konferencje monachijskie dowodzą, że odbywa się obecnie wyścig między Hitlerem a Mussolinim co do wpływów decydujących nad basenem dunaj-

skim. Czechosłowacja miała poprzez min. Chwałkowskiego uznać niejako protektorat Hitlera, zgadzając się całkowicie na jego arbitraż w sporze z Węgrami. Taką propozycję wysunął Chwałkowsky, sądząc, że bezpieczniej w chwili obecnej jest poddać się Hitlerowi, niż Mussoliniemu, który pragnie sparaliżować wszechwładny wpływ Hitlera na Czechosłowację przez utworzenie bloku węgiersko — polskiego i obietnic protektoratu nał preżensjami Węgier.

Hitler dobrze docenia zamiary Mussoliniego. On sam i Ribbentrop oświadczyli Daranyi'emu, że Berlin tylko z przyjazną perswazją zwróci się do Pragi, o ile Węgry będą w swych żądaniach bardziej umiarkowane. Drugiej audiencji Daranyi'emu Hitler nie udzielił po rozmowie z Chwałkowskim i dowiedziawszy się że równocześnie w toku rzymskich obrad wczorajszych między Mussolinim a delegatem Węgier hr. Csaky, doszło do całkowitego porozumienia, Mussolinij u-

znał żądania Węgier wspólnej z Polską granicy i przyrzekł je przeformułować oraz zgodził się na objęcie roli arbitra w całym sporze. W związku z tym Mussolini, według wiadomości jakie tutaj nadeszły, odroczył swój wyjazd do Turynu.

Londyn. (ai). „Daily Telegraph” pisze, że Hitler, będący dziś w istocie protektorem zwasalizowanej Czechosłowacji, pozornie tylko wraz z Mussolinim będzie naciskał na Pragę celem skłonięcia jej do ustępstw, a w rzeczywistości samej sprzeciwia się żądaniom Węgier.

Berlin. Pat. „Deutsche Diplomat. sch Politische Korrespondenz” stwierdza, że Niemcy nie żywią już żadnych zastrzeżeń w stosunku do czechosłowackiego sąsiada oczekują jednak rychłego sprawiedliwego i definitywnego załatwienia żądań węgierskich.

Brazylia zrywa z III Rzeszą

Berlin. (m). Ambasador brazylijski zawiadomił rząd III Rzeszy, że Brazylia nie życzy sobie powrotu dawnego ambasadora Niemiec do Brazylii, popieranego o popieranie tam ruchu hitlerowskiego.

Rząd niemiecki rozważa możliwość zerwania stosunków dyplomatycznych z Brazylią.

Śmierć b. posła Regera

W dniu wczorajszym, w sobotę zmarł po długiej chorobie w Cieszynie b. poseł Tadeusz Reger, zasłużony działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, bojownik niepodległościowy.

Ruś Podkarpacka w ogniu wojennym

Praga. (m). Na pograniczu rusko-węgierskim doszło do krwawej bitwy z hitlerowcami węgierskimi. Wojsko czechosłowackie uderzyło na nieprzygotowane oddziały partyzantów, których wielu padło, a kilkuset zostało rannych. Arresztowano około 300 ludzi, wśród których ma znajdować się również

szef bojówek węgierskich mir. Szalawski.

Praga. (ai). W okolicach Munkacsza partyzanci napadli na wieś w której stacjonowały oddziały wojsk czeskich. Kilkunastu zabranym do niewoli oficerów czeskich poddano wyrafinowanym torturom. Całą Ruś Podkarpacką ogarnia wrzenie na wieść o okrucieństwach węgierskich. Żandarmeria czeska i wojsko czynnie są wspomaganie przez ludność w większości słowacką i ruską. Od strony granicy z Węgrami słychać huk artylerii, ciągłe detonacje granatów i strzały karabinów maszynowych.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział V. Karny Dnia 15. września 1938 r. Syga. V. Pr. 107/38.

Sąd Okręgowy Wydział V. w Krakowie na posiedzeniu niejawnym w dniu dzisiejszym po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu Okręgowego w Krakowie wydał następujące postanowienie:

I) Zatwierdza się po myśli §§. 489, 493 austr. proc. karn. zarządzoną i wykonaną przez Starostwo Grodzkie w Krakowie dnia 11. IX. 1938 r. L. B. II(2)b)280)38 konfiskatę czasopisma Krakowski Kurier Wieczorny Nr. 247 z daty 11 września 1938 r. z powodu treści:

I) artykułu zamieszczonego na stronie 4 tej pt. „Ustąpienie metropolity Dionizego” w całości, albowiem treść tego artykułu za-

wiera znamiona występku z art. 170 k.k.

II) Zakazuje się dalszego rozszerzania skonfiskowanej treści powyższych artykułów, a zakaz ten ma być ogłoszony w przepisanej formie w najbliższym numerze czasopisma i w dzienniku urzędowym.

III) Cały nakład skonfiskowanego druku ma być zniszczony.

ŁUPIEŻ

pod gwarancją usuwa oraz za-
pobiega wypadaniu włosów

Vamosa

szampon-siarczany

Budapeszt —

K r a k ó w

Laborat Vamosa ul. Zwierzyniecka L. 17.

Na marginesie

Kard. Innitzer i hitleryzm

Wiedeński arcybiskup, kardynał Innitzer uważany był przed Anshlussem za dostojnika kościelnego typu kard. Faulhabera. Tymczasem nastąpił nowy reżim i kard. Innitzer ukorzył się przed Hitlerem, ukorzył się przed hitleryzmem, który w tak bezwzględny sposób tępi chrześcijaństwo. Kard. Innitzer nie pamiętał o swych poprzednich wypowiedziach, nie pamiętał o roli i obowiązkach wysokiego dostojnika kościelnego. Nie pamiętał o potwornych prześladowaniach, nie pamiętał o masowych procesach, jak i bohaterskim pastozie Niemöllerze. Nie pamiętał czy też nie chciał pamiętać i w rezultacie na pierwszych stronach dzenników wiedeńskich widniała fotograficzna odbitka wieropoddańczego listu kard. Innitza skierowanego do nowej władzy. W zakończeniu listu kard. Innitzer własnoręcznie dołożył atramentem: „Heil Hitler!”

Nie ulegało wątpliwości, że nie mogło dojść do trwałego porozumienia między prawdziwym chrześcijaństwem a hitlerowskim pogaństwem. Dlatego też idylla inntzerowsko hitlerowska długo trwać nie mogła. Nie pomogła kard. Innitziemu czołobitka ulęgiłość: reżim przystąpił do likwidacji organizacji i instytucji katolickich na terenie Austrii. Widocznie przez ostatnich kilka miesięcy kard. Innitzer nabrał więcej hartu, gdyż ostro przeciwstawił się akusom hitleryzmu. Postawa kard. Innitza wywołała znane zajścia. Dem lowano, bito, palono, wybijano szczyby...

Larum zrobił się na cały świat... Kard. Innitzer nie chciał milczeć, głośno domagał się sprawiedliwości... Z jednej strony Hitler podobno z niechęcią przyjął wiadomość o zajściach w Wiedniu, a z drugiej strony radio niemieckie, będące pod bezpośrednią pieczęcią ministra Goebbelsa, nadało w dniu wczorajszym przemówienie, utrzymanie w tonie niesłychanie gwałtownym, pełne obelg i napaści na chrześcijaństwo.

Jakim prawem — pisał się przy mikrofonie sagas goebelsowski — Innitzer ogłasza oświadczenia skierowane przeciwko nam... Czy oni zrobili dla nas... Co dał nam Chrystus... Hitler jest dla nas Chrystusem... Gdyby Chrystus do nas przyszedł, nie zrobiłby ani części tego, co zdołał Hitler... Padnijmy na kolana i dziękujmy niebiosom, że nam zesłał Hitlera... Innitzer to zdrajca... Dąży do wywołania nieporozumień... Przygotowanie gruntu do zamieszek... Ale przedsięwzięcie to mu się nie udało... Przejrzeliśmy go... Naród niemiecki takich spraw nie puszcza bezkarnie przazem... Niechaj świat nareszcie zrozumie, że jesteśmy potężni i że jedno jest w nowym państwie prawo: prawo Hitlera...

Głośnik radiowy wyrzucał z siebie z zastraszającą szybkością słowa rozgorączkowanego mówcy... A my slichaliśmy spokojnie tego potoku słów i analizowaliśmy poszczególne zdania... Babilonia — zda się twór nieśmiertelny równie nabrzmiał pękają, rozlewał się w gruzy... Albowiem: jak długo świat pamięta swe dzieje zawsze zdarzali się tyrani... Złazają się i dziś... Używają tych samych metod... Krzewią niewolnictwo... Ale ten, kto stoi na czele niewolników, niechże nie czuje się zbyt pewnie...

K. M.

Trzecia Rzesza a kraje naddunajskie

W jednym z ostatnich numerów miesięcznika „Volk und Reich“ ukazał się artykuł K. C. v. Loescha, analizujący zagadnienie obszarów, narodów i form gospodarczych w krajach naddunajskich od strony interesów Trzeciej Rzeszy w tej części Europy. Artykuł ten zasługuje na specjalną uwagę ze względu na powstawanie nowego układu stosunków w basenie naddunajskim, spowodowane zmianami terytorialnymi, przeprowadzonymi w ostatnim czasie na organizmie państwowym Czechosłowacji.

Autor zastanawiając się nad przyczynami, które sprawiły, iż ruch komunikacyjny na Dunaju jest daleko słabszy od ruchu na innych wielkich rzekach, jak np. na Renie lub Łabie, dochodzi do wniosku, że jednym z głównych powodów tego stanu rzeczy była wielowiekowa niewola polityczna krajów naddunajskich, które przostając pod jarzmem tureckim,

oniowo-wschodnia Europa, wbrew powszechnemu mniemaniu, nie posiada wcale owego nadmiaru bogactw naturalnych, o którym się mówi tak szeroko w świecie. Główne bogactwa to nafta, miedź i surowce, potrzebne do produkcji aluminium. Dużo pozostawiają do życzenia drogi komunikacyjne. Przemysł znajduje się w powiśniętym. W krajach po-austriackich forsowany jest w czasach ostatnich, z związku z przejawiającymi się tam tendencjami autarkicznymi — przemysł tekstylny. Jedną z głównych przeszkód, hamujących należyty rozwój przemysłu na Bałkanach, to wielość małych państw, odsepa-

Oszczędną gospodynię poznasz w mig Rada używa ona „Orzeł“ mydła Zawsze bielisz jak z bielidła Estetę nawet zachwyci jej szyk Łatwo pamiętać: tylko „Orzeł“ mydła

Zywiecka Fabryka Papieru „Solali“ S. A. „ZYWIEC“ poleca specjalności Tutki i bibułki do papierosów Kalka Maszynowa Kalka Ołówkowa Taśmy do Maszyn Papieru Toaletowe Szpagaty Papierowe Papier Woskowane Rolki Krepowe Bibułka Kwiatowa Bibułka Pakowa Papier Przebitkowy Serwetki Papierowe Tektura

kwilw nieprzerwanie w przeżytych formach gospodarki patriarchalnej, podczas gdy kraje środkowe i zachodnio-europejskie dawno już przeszły do form nowoczesnych.

Jeżeli od rzeczy będzie, wywodzi autor dalej, wspomnieć o tym, że obszary naddunajskie nie stanowią równie całości geograficznej i klimatycznej: np. górny bieg Dunaju leży w tej części Europy, na której pietno słowyciskają Alpy. Dunaj środkowy płynie pod znakiem Karpat, a dolny Dunaj płynie przez szerokie równiny. Mylne jest zatem ujmowanie całej Europy południowo-wschodniej jako jednolitego basenu naddunajskiego, gdyż cały szereg państw leżących w tej części Europy, z Dunajem nie ma nic wspólnego — np. Bułgaria, Albania, Grecja, część Jugosławii itd. Jeszcze większa różnorodność panuje w południowo-wschodniej Europie pod względem narodowościowym. Z wyjątkiem dwóch wielkich narodów: Niemców i Ukraińców, mamy do czynienia z licznymi narodami małymi, które nieraz tak są ze sobą pomieszane, że trudno jest mówić o obszarach zwarcie przez jakiegoś naród zamieszkiwanych. Charakterystycznym przykładem jest tu Jugosławia, której ludność składa się z Serbów (przeważnie prawosławnych), Słowenów i Kroatów (przeważnie katolików) oraz Serbów wyznania mahometańskiego.

Przechodząc z kolei do spraw gospodarczych, autor zaznacza, że poł-

Chiny muszą zwyciężyć - oświadcza Czang Kai Szek Kontrofenzywa chińska na północy rozwija się

Hankau (ai). Gwałtowna kontrofenzywa Chińczyków, rozwijająca się w kierunku południowo-wschodnim od Honau, pozwoliła im odzyskać miasta Lin Ling i Sin Czi i szereg innych miejscowości. Lin Ling, znajdująca się w odległości 20 km na południe od Jan Sin, została zajęta po dwudniowych zaciętych walkach, w których wojska chińskie wspomagane były przez podległe pancerny. Dwa tysiące żołnierzy Japońskich padło trupem, reszta cofnęła się w panicznym popłochu.

Równocześnie Chińczycy odnieśli znaczny sukces w północnych Chinach, zdobywając dwa najważniejsze miasta w prowincji Szantung: Tain Fou, o 70 km na południe od Tsinan; Jen Cz n Fu, o 55 km od Tsinan. Miasta te są ważnymi węzłami na linii kolejowej Tian Tsin - Pukin. Bezpośrednio po tych zajęciach Chińczycy zorganizowali olbrzymie manifestacje w rocznicę utworzenia Republiki Chińskiej.

Zdobycie tych dwu miast, po naszym a świetnie przygotowanym

Wielki, Jełwable, Kółka, Kółdry, Kółce BŁAWAT POLSKI Kraków, Florjańska 23 P.T. Urzędu Kom. Państw. ulgi w spłatach

anych od siebie granicami celnymi. Prawdziwie pomyślny rozwój życia gospodarczego w krajach Europy południowo-wschodniej nastąpi, zdatem v. Loescha, dopiero wtedy, gdy wkroczą one na drogę ścisłej współpracy gospodarczej z Niemcami i zajązną w szerokiej mierze produkować surowce, które są potrzebne Niemcom. Powyższe wywody wskazują niezbawnie na istnienie w Niemczech tendencji do całkowitego gospodarczego podporządkowania państwa basenu naddunajskiego Trzeciej Rzeszy. Pod tym kątem należy też brać pod uwagę wybitne zainteresowania Niemców dla Rusi Podkarpackiej, przejawiane w ostatnim czasie w związku z sprawą Czechosłowacji.

Zawiadamy uprzejmie iż z dniem 15 października 1938 r. został otwarty nowocześnie urządzony Salon fryzjerski dla Pań pod firmą „CARMEN“ w Krakowie, przy ul. Jagiellońskiej 5. Tel 216-34 pod kier. Einy, Mariana i Jana Siejał... Po ceamy się ERNA MA IAN JAN h. w spółwiar. b. prac. firmy „Bristol“ b. prac. firmy „Albat“ „Uroda“

„Rzesza Niemiecka ozarnać powinna wszystkich Niemców, nie tylko w celu zebrania i ochrony najwłaściwszych składników rasy ale także dlatego, aby stopniowo i pewnie wcielić je na panujące stanowisko“.

HITLER. MEIN KAMPF“.

Pod jemy państwa Europy w których znajduje się nieo „niwartościowszych składników“

Table with 4 columns: Kraj, Liczba, Waga, Wzrost. Wiersze: Kłajpeda 140 000 Węgry 500 000 Jugosławia 300 000 Szeswik duński 40 000 Rumunia 800 000 Polska i Gł.ńsk 1 800 000

Nasze Konto P. K. O. 408.727

Nie kończy się na Sudetach

A więc staje się to, czego można było się łatwo spodziewać. Pokój w Monachium nie tylko nie został uratowany, ale niebezpieczeństwo wojny stało się większe, i to wojny światowej o nowy podział kolonii.

I. K. C. w artykule wstępnym pt. Dlaczego Anglia i Francja przegrały wielką partię w jednym z ostatnich numerów — pisał: „Wbrew temu co się opowiada, Francja miała absolutną pewność, że z chwila jej uderzenia na linie Zygfruda (fortyfikacje te nie przedstawiały większej wartości) Anglia rzuci na szalę wypadków wszystkie swe siły. Miała informacje, że Sowjety wysła do Czechosłowacji 300.000 ludzi i 3.000 samolotów... szah francuski wypowiedział się do końca przeciw ustępstwu... opinii francuskiego sztabu podzielały kompetentniejsze sfery w Anglii. Najbardziej dowodem jest dyktando Dufta Coopera... czym tłumaczyć ten fantastyczny zwrot i kapitulację?... Oba państwa obawiały się że wstrząs wojenny zakończony załamaniem się hitlerizmu rozpęta w Niemczech siły rewolucyjne, które pogrążą Europę w chaosie...”

Tak, elementy reakcyjne Francji czy Anglii, jak słusznie stwierdza I. K. C., nie chciały w interesie swych grupowych przywilejów i w poczuciu hasłowej międzynarodowej solidarności wielkiego kapitału — załamania się niemieckiego faszyzmu. Nie chciały załamania się faszyzmu w innych krajach gdyż mogło to wywołać — pod tym względem rządy zachodnich demokracji nie miały żadnych wątpliwości — ożywienie ruchów ludowych w ich własnych krajach, co w konsekwencji przyniosłoby ostateczny upadek Chamberlaina i Daladiera.

I dlatego autor wspomnianego artykułu mógł słusznie napisać dalej: „Hitler nie cofnął się, gdyż wiedział że Francja i Anglia musza zrezygnować ze zwycięstwa, które im się nie może opłacić. W tragicznej partii pochlery wygrał kanclerz, ponieważ odgadł karty obu premierów”. Lecz iasnym jest, że partia nie została zakończona! Dalsza gra dla faszyzmu po odgadnięciu kart przeciwnika jest łatwa i kusząca. W spółce Hitler—Mussolini, zagrał pierwszą kartę na razie Hitler. On też uczynił pewne gesty pokojowe dla uspienia czujności, aby ułatwić następną rozgrywkę Mussoliniemu, który pozostawiał nieco w cieniu i żadnych zobowiązań nie składał. I dziś w kilka dni do Monachium, cała prasa świata pełna jest alarmów na temat zadań i nowych ultimatów państw faszystowskich wobec państw kolonialnie „zaspokoionych”. Przygotowuje się pospiesznie nowy rozdział historii walk o inny podział imperia listycznego świata. W Palestynie wybuchło poważne powstanie przeciw Anglii, jakoś dziwnie właśnie bezpośrednio po Monachium — w Hiszpanii pod pozorem wycofania ochotników włoskich przeprowadzi się reorganizację pomocy dla Franco przez wycofanie zdemoralizowanych już „weteranów” a potajemną wysyłkę nowych sił i wyszantażowanie zupełnego osamotnienia republikańskiej Hiszpanii. Przez to zaatakuje ostatecznie faszyzm włosko-niemiecki dwa bazy dla Anglii punkty Morza Śródziemnego: Suez i Gibraltar. Wiochy niedwuznacznie zagroziły w ostatniej mowie Mussoliniego Francji. Również prawie bezpośrednio po Monachium odezwał się trzeci wierzchołek trójkąta Berlin—Rzym—Tokio.

Japonia rozpoczęła ofensywę na Chiń południowe. Wymierzona ona jest nie tylko przeciw Chinom ale i przeciw Anglii. Tak więc nowy atak rozwinął się na wszystkich odcinkach z błyskawiczną szybkością, aby wykorzystać atmosferę zastraszenia monarchijskiego na Zachodzie. Ale tu

Wzmocnić, uszlachetnić, przyprawić można smak każdej kawy. Na tym polega właśnie cała sztuka dobrego gotowania. Smak jednej potrawy należy wzmocnić dodaniem innej o tym samym smaku, inną potrawę uszlachetniamy przez dodanie smaku podobnego, to znów przyprawiamy potrawę dodatkami osmaku odmiennym. Wzmocnić, uszlachetnić, przyprawić może Pani również smak swej kawy przez dodanie **Karo-Franck**, tej nowoczesnej, aromatycznej przyprawy do kawy w kostkach.

wymuszenie zdaje się nie będzie tak łatwe. Anglia na przykład, która z udziej kieszeni, napewno zdobędzie

*Dopiero od czasu, gdy
poznałam „Karo-Franck”,*

używam w ogóle przyprawy do kawy. Kostki są tak praktyczne, przy czym kawa smakuje zawsze równie dobrze. Dlatego do każdej kawy nawet do najlepszej, i szczególnie do najlepszej należy

Karo-Franck
przyprawa w kostkach

Daladier usuwa ambasadora Francji z Barcelony

Paryz (ai). Ostatni numer „Populaire’a” przynosi artykuł Leona Bluma, omawiający sytuację Francji na tle obecnych konfliktów międzynarodowych. Pisz on: „Opinia całego społeczeństwa, całego ludu oczekuje podjęcia przez Francję inicjatywy, inicjatywy natychmiastowej a zdecydowanej, co do opracowania planu pacyfikacji międzynarodowej. Odraczenie tej sprawy może się dla niej tra-

dzynarodowej” jest żądaniem całego społeczeństwa, uchwaliła je również Rada Nadzorcza C. S. T.

„Należy się spieszyć. Nie możemy niczego spodziewać się, biernie patrzeć na czasy, które nadchodzą. Za miesiąc, za dwa, za trzy — warunki

CZY WIESZ, ŻE JUŻ

17
października

rozpoczyna się ciągnięcie I-ej klasy?
Zakup natychmiast Twój szczęśliwy los

W KOLEKTURZE

Bracia Safier

KRAKÓW, RYNEK GŁ. 6.

CO DRUGI LOS WYGRYWA!

Zamówienia załatwia się odwrotną pocztą.

Konto P. K. O. Nr 414.400.

się na rozpaczliwy opór, gdy została zagrożone jej imperialne interesy. Tak więc możemy nagle i szybko zna-

cznie skończyć. Monachium nie zakończyło niczego, niczego nie unormowało. Żądanie „konferencji mię-

DAJĄ 60% OSZCZĘDNOŚCI ŻUŻYCIA PRĄDU.
DEMONSTRUJE I SPRZEDAJE
NA DOGODNYCH WARUNKACH

MOTOTECHNIKA

Kraków, Plac Szczepański 5. — Tel. 133-07.

wu stanąć w obliczu nowej i jeszcze groźniejszej wojny, — wojny o kolonie. Pokój znowu wisi na włosku, który dzięki panom Daladierowi i Chamberlainowi i ich reakcyjnemu modawcom, stał się już bardzo a bardzo cieniutki.

Miecz.

OD WYDAWNICTWA!

Prosimy o uregulowanie należności z tytułu zaległej prenumeraty.

i sytuacja będzie jeszcze o wiele cięższa, trudniejsza. Działac, podjąć wielką akcję, akcję rzeczywistą i bezwzględna — oto zadanie Francji“!

W dalszym ciągu L. Blum zwraca uwagę na nowe, niezwykle posunięcia rządu Daladiera. Oto Francois Poncet opuścił ambasadę berlińską, na jego miejsce przybędzie ambasador Francji w Moskwie, Coulondre. Na jego opróżnione stanowisko w Moskwie powołany ma być Labonne, ambasador francuski w Barcelonie. Ale jego tam, w Barcelonie, już nikt nie ma zastąpić.

„Czy nie za dużo już tego? Akredytowanie ambasadora w Rzymie a równocześnie wycofanie z Barcelony? Francja nie przyjmie, Francja katerycznie zaprotestuje przeciw takim zamysłom, przeciw tym próbnom rozwiązania Hiszpanii Republikańskiej z rebelią gen. Franco. A trzeba zważyć, że fakt ten następuje w chwili, gdy rząd hiszpański wycofuje wszystkich ochotników a Franco odrzuca wszelkie pośrednictwo.

Jakżeż w takim razie wobec tego ocenić należy posunięcie Daladiera?

Pewną
przed brudem ochroną

Mydło
„CHF” z koroną

Wieści z Polski i świata

CZĘSTOCHOWA. Po zebraniu przedwyborczym w Częstochowie, urządzonym w robotniczej dzielnicy „Częstochówce“ przez Stronnictwo Narodowe, doszło do starcia pomiędzy członkami Stronnictwa Narodowego, a członkami P. P. S. Przybyła policja zlikwidowała starcie.

ŁÓDŹ. Sąd starościński w Łodzi ukarał dwóch członków Str. Narodowego po miesiącju bezwzględniego aresztu za malowanie hasel, nawołujących do bojkotu wyrobów oraz za zrywanie plakatów wyborczych.

LUBLIN. Sąd Apelacyjny w Lublinie wyznaczył rozprawę apelacyjną przeciwko Leszwickiej oraz 39 skazanym na dni: 27, 28 i 29 bm. Kompletowi przewodniczyć będzie wiceprezes dr. Hubl, wotować będą sędziowie Dzielwski i Rossowski. Oskarżać będzie wiceprokurator Balcerczyk. Rozprawa budzi duże zainteresowanie. Obrona zgłosiła dużą ilość świadków.

JAROSŁAW. Zamieszkała w Jarosławiu rodzina Maksymiliana Geigera otrzymała list z Bambaju w którym Geiger donosi, że został zaangażowany na dyrektora opery królewskiej w Bombaju oraz na kapelmistrza orkiestry wicekróla Indji w Patiali.

Geiger dyrygował orkiestrą podczas koronacji wicekróla która wykonała marsz koronacyjny kompozycji dyrygenta.

TORUN. Na Pomorzu pojawili się ostatnio w większej ilości kolporterzy wydawnictw sekty Badaczy Pisma Świętego. Chodzą oni od domu do domu, proponując nabywanie różnych pism.

ŚWIECIE. W sadzie p. Kubiaka w Świelcach po raz drugi w tym roku dojrzały śliwki. Owoc jest mniejszy od owoców pierwszego zbioru, w smaku dobry. Drugi zbiór jest obfitszy od pierwszego, który był z końca lipca.

WARSZAWA. W najbliższym czasie Stronnictwo Ludowe urządzi szereg kursów samorządowych w tych województwach, w których do tej pory jeszcze się nie odbyły. Jeszcze w bieżącym miesiącu odbędzie się kurs w Warszawie.

WARSZAWA. Dnia 14 października b. r. został w Warszawie stracony przez powieszenie Romuald Jankowski skazany na karę śmierci za szpiegostwo.

BRUKSELA. Organ stronnictwa Rexistów „Pays Reel“ oznajmia, iż L. Degrelle jest poważnie chory od wielu dni na zapalenie płuc.

BUKARESZA. Z powodu śmierci wielkiego księcia Cyryla, wuja króla rumuńskiego Karola ogłoszono na dworze bukareszteńskim 8-dniową żałobę.

HAGA. W Amsterdamie wykryto wielkie oszustwa bankowe, na przeszło 2 mil. guldów. Z rozkazu prokuratora aresztowano Muschtera i Wiegerincka, dyrektorów banku „Comanditaire Bankvereniging Wiegerinck, Muchter et Co“. Oszukańcze manipulacje zaarrestowanych bankierów polegały na tym, że wyłudzali oni od łatwowiernych papierów wartościowe, które sprzedawali. W ten sposób towarzystwo ubezpieczeniowe, „National Lloyd“ straciło według do tychczasowego obliczenia około 2 i pół miliona guldów. Ciekawym szczegółem jest, że oszukańczy bank ogłaszał się na pierwszej stronie amsterdamskiego oficjalnego organu policyjnego.

RZYM. W myśl wytycznych włoskiej polityki rasowej agencji giełdowi Żydzi zostali wezwani do złożenia swych funkcji. Makletery i pośrednicy Żydzi mają zakazany wstęp na giełdy włoskie.

TOKIO. Zarządzenie ministra wojny ogłoszone w gazecie oficjalnej przedłuża czas służby wojskowej dla wszystkich oficerów i żołnierzy. Zarządzenie nie wymienia czasu na jaki służba w wojsku została przedłużona.

TOKIO. W czasie gwałtownego tajfunu, taki przeszedł wczoraj nad południową częścią Kjusiu zginęło 200 osób. Rzeka Sora wystąpiła z brzoń niszcząc doszczętnie wiele domów. W prefekturze Kagoszima zbiory są całkowicie zniszczone.

Deklaracja Alwareza del Vayo

Nie ma mowy o pokoju póki zaborca nie opuści ziemi hiszpańskiej

Barcelona (ai) Na froncie Ebro na odcinku Llavorsi republikanie odparli atak powstańców. Podczas nocy, po ataku rebeliantów na wzgórze 384 Coll del Coso, opanowane przez wojska rządowe, te przystąpiły do kontrataku, zdobywając wiele materiału wojennego i jeńców. Strącone przy tym jeden aparat bombowy włoski z pomocą artylerii przeciwlotniczej.

Barcelona (ai). Były minister spraw zagranicznych Hiszpanii Republikańskiej, Alvarez del Vayo, wygłosił tu tajne znamienne przemówienie: „Jeżeli by ktoś, dążąc do rozwiązania problemu hiszpańskiego, wysunął absurdalny i efemeryczny projekt podziału Hiszpanii, przekonany jestem, że przynajmniej większość ludu hiszpańskiego, z terenów rządowych i rebelianckich zaprotestowałaby gorąco przeciw takiemu kawałkowaniu ojczyzny“.

„Chcemy pokoju. Tyle razy już do wodnie stwierdziliśmy, jak dalece nie nawiedzimy wojny, której aniśmy szukali, ani żądali“.

„Ale podłymi zdrajcami okazaliśmy się w stosunku do tych Hiszpanów, którzy padli na polu walki z wzięcia ojczyzny wolnej, ojczyzny wy-

Dr LUSTRA krem „Ultrasol“ naświetlany promieniami ultrafioletowymi wskazany do codziennego użytku, przeciwdziała ujemnym wpływom atmosferycznym.

W Barcelonie rozpoczął się proces trockistów z P. O. U. M.

Barcelona (ai). 11 października rozpoczął się tutaj proces kierowników Robotniczej Partii Jedności Marksistowskiej „P. O. U. M.“, oskarżonych o zdradę stanu i szpiegostwo, w wypadkach majowych z r. 1937 w Barcelonie. Proces odbędzie się publicznie, na podstawie starego kodeksu hiszpańskiego.

Akt oskarżenia dotyczy kierowników P. O. U. M.: A. Nina, sekretarza gen. partii, H. A. Pasenala, kierownika propagandy, A. Rodzingera, J. B. Guito, Gorkina. Oskarżenie opiera się przede wszystkim na a) doniesieniu, znalezionym u szefa organizacji szpiegowskiej faszystowskiej w Madrycie, po wypadkach majowych z r. 1937, stwierdzających współpracę tej organizacji z P. O. U. M. i jego oskarżonymi kierownikami, oraz na b) opuszczeniu frontu wschodniego przez 29 dywizji i 135 brygad, dowodzonych przez szefów P. O. U. M. i marszu tych oddziałów na Barcelonę.

Akt oskarżenia analizuje następnie działalność partii od początku wojny. Działalność ta polegała na propagandzie i nawoływaniu do powstania przeciw legalnemu rządowi Republiki, na ustawicznym atakowaniu armii i wszystkich antyfaszystowskich organizacji w ten sposób tworząc atmosferę wroga rządowi. Nasiłnienie działalności tej przypadło zawsze na najtrudniejsze dla wojsk rządowych chwile. Równocześnie P. O. U. M. atakował i znieważał wszystkich rządowych przedstawicieli z pomocą Hiszpanii republikańskiej.

swobodzonej od wrogich zaborców, gdybyśmy zgodzili się na pokój, dopókiby ostatni żołdak najeźdźcy nie opuścił ziemi hiszpańskiej. Nie ma

mowy o kompromisach z obcą inwazją. Choćby chciano ją naizgętniejsze i ukrywać, nie zmienimy nigdy naszej decyzji w tej sprawie!“

Rzym i Berlin żądają nowych ustępstw od Pragi

Rzym Pat. Zdaniem tutejszych kół węgierskich, w wyniku rozmów przeprowadzonych w Rzymie pomiędzy min. Czakym a ministrem S. Z. Ciano i Mussolinim, spodziewać się należy konsultacji niemiecko-włoskich oraz wywarcia przez Rzym i Berlin na rząd Czechosłowacji presji w kierunku uwzględnienia żądań węgierskich. Kolejnym etapem tej akcji formalnej mogłoby być przedstawienie Węgom przez Czechosłowację nowych kontrproponycji, które by szły po linii postulatów węgierskich.

Walki partyzanckie

Uzhorod Pat. Według wiadomości tutejszych kół dziennikarskich, czeskie oddziały wojskowe i żandarmeria prowadzą ustawiczne potyczki z oddziałami partyzantów w okolicy Berechowa i Munkaczewa. Potyczki toczą się w trudnym i niedostępnym terenie górskim.

Budapeszt Pat. Organ rządowy „Eesti Ujsag“ ogłasza dane liczbowe dotyczące żądań węgierskich przedstawionych na konferencji w Komarnie. Delegacja węgierska żądała odstąpienia obszaru liczącego 12.940 km. kw., zamieszkałego przez 1.030.000 mie-

szkańców. Delegacja czeska zaproponowała odstąpienie Węgom terytorium o powierzchni 1838 km kw., zamieszkałego przez 105.000 mieszkańców. Z zestawienia tego widać, jak wielką dysproporcję istnieje między żądaniami węgierskimi a stanowiskiem Czechów, którzy chcą uwzględnić tylko jedną siódmą żądań terytorialnych Węgrów i jedną dziesiątą postulatów w sprawie ludnościowej.

Zamknięcie granicy czesko-węgierskiej

Budapeszt Pat. Granica węgiersko-czeska została całkowicie zamknięta przez Czechów, którzy wzniesli barykady z worków, wypełnionych piaskiem i drutu kolczastego na płacie na Dunaju, łączącym oba terytoria. Płagi węgierskie zostały zerwane w dzielnicach Komarna, gdzie mieszkańcy zamknęli się w swoich domach, by zaprotestować przeciwko administracji czeskosłowackiej. Komarno wydaje się umarłym miastem. Żołnierze węgierscy, służący w armii czeskosłowackiej, masowo dezertują.

Nowa konferencja czterech

Warszawa (telef.) Rozeszła się tu pogłoska, że konferencja czterech nastąpi wprawdopodobnie około 20 bm. w Wenecji.

Hitler niema już zastrzeżeń do Pragi

Berlin Pat. „Deutsche diplomatische politische Korrespondenz“ stwierdza, że Niemcy nie żywią już żadnych zastrzeżeń w stosunku do Czechosłowacji i jej sąsiada, oczekują jednak rychłego, sprawiedliwego i definitywnego załatwienia żądań węgierskich. Praga do przyszłości stoi otworem. Czeska zainteresowana jest w tym, aby na obszarach czeskich i słowackich nastąpiło uspokojenie i stabilizacja stosunków.

O amnestię w 20-lecie niepodległości

Warszawa. Komisja Patronatu Opatroczki nad więźniami opracowała memoriał do rządu o amnestii w okazji przypadającej w roku bieżącym 20-lecie odzyskania niepodległości. Z amnestii mieliby skorzystać więźniowie trzech kategorii: nieletni od 13 do 17 lat, więźniowie niepełnolet-

ni, odbywający kary w więzieniach zwykłych, nie w domach poprawy i osoby skazane w sprawach karnych po raz pierwszy na kary pozbawienia wolności nie przekraczające jednego roku. Według przeprowadzonej przez Patronat ankiety amnestia taka objęłaby około 20.000 skazanych.

Delegat rządu słowackiego przyjeżdża do Polski

Bratislava Pat. Agencja Havasa donosi, że Członek autonomicznego rządu słowackiego Durczanski oświadczył przedstawicielowi Havasa w Bratisławie:

„Pragniemy porozumienia z Węgrami. Przed oddaniem rozwiązania zagadnienia w ręce mocarstw spróbujemy nawiązać ponownie bezpośrednie

rozkowania z Węgrami. Nie jest wykluczone, że zwrócimy się do trzeciego państwa, by wystąpiło w roli mediatora.“

Deputowany Karol Sidor wkrótce przyjedzie do Warszawy, gdzie będzie nawiąże rokowania na ten temat.

WAŻNE NUMERY TELEFONICZNE
 Straż ogólna 122-22
 Zegaryka 98
 Centr. międzym. 97
 Informator telef. 137-00
 Biuro napr. telef. 150-50
 Informator kol 121-08
 Centr. ga. o. n. 152-05
 Centr. elektr. 150-70
 Centr. wodociąg. 111-99
 Pogotowie rat. 111-11

KALENDARZ RZYM. - KATOLICKI
 niedziela Gerarda

Teatr

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO
 „ORMIANIN Z BEJRUTHU” komedia Adama Grzymały Siedleckiego będzie najbliższą premierą Teatru im. J. Słowackiego. Próby odbywają się od dłuższego czasu pod kierunkiem reż. J. Karbowskiego.

Plan przedstawień: Niedziela 16. X. poł. „Stary mąż”, wiecz. „Korsarz”. Poniedziałek 17. X. „Halka”. Wtorek 13. X. „Gdzie diabeł nie może...”. „Halka” St. Moniuszki w Operze Krakowskiej.

W poniedziałek, dnia 17 bm. dane będzie w Operze krakowskiej nieśmiertelne dzieło operowe St. Moniuszki „Halka”. Melodyjna ta opera pełna znanych popularnych arii, daje szerokie pole do popisu wykonawcom partii głównych, którymi będą świetni polscy śpiewacy: niesłyszana dotychczas w Krakowie primadonna opery warszawskiej Sława Czerwińska-Orłowska która dzięki znakomitym warunkom głosowym i aparycji jest jedną z najlepszych wykonawczyń Halki. Jontkiem będzie świetny tenor król opery w Belgradzie Stanisław Drabik, który spopularyzował dzieło Moniuszki na scenach jugosłowiańskich, śpiewając Jontka w Belgradzie, Zagrzebiu i Dublinie. Janusza wykona ceniony baryton scen polskich i zagranicznych Zenon Dolnicki, zaś Zofią będzie artystka opery lwowskiej Zofia Halńska. Partię Stolnika odśpiewa A. Mazanek, Dziemby W. Geiger, Dudziarza A. Wolak. „Halka” obfituje również w popularne ustepy chóralne, które wykona Chór Krak. Twa Operowego. W operze tej przygotowanej reżysersko przez J. Stępczkiego wystąpi warszawski zespół baletowy pod kierunkiem baletmistrza J. Cesańskiego. Przy pulpicie kapelmistrzowskim R. Walick-Walewski. Part orkiestrowy wykona Krak. Orkiestra Symfoniczna.

Repertuar kin

ADRIA: 39 kroków — i — Pepe le Moko
 APOLLO: Granica
 ATLANTIC: Mieczka
 DOM ZOLNIEIRZA: San Francisco
 L. O. P. P.: Maskarada
 PROMIEN: Nawrócony grzesznik — i — Złote kobiety
 STELLA: Dziewczyna z Nowolipek
 SZUKA Bitwa na Broadway'u
 Uciecha: Przygody Robin Hooda
 WANDA: Profesor Wilczur.
 FOTOPLASTIKON (ul. Szczepańska 5) Londyn.

Repertuar kinieleckich

W. F. i P. W. Kalif Bagdadu
 Czwartak Geniusz sceny
 Palacec Druga młodość
 Casino Marco Polo

Repertuar kin radamskich

APOLLO: Granica
 ADRIA: Przygody Robin Hooda
 CZARY Piętno miłości

Kinoteatry przemyskie

APOLLO: Przedwzwe kłamstwo
 CASINO: Robin Hood
 MUZA: Andaluzijskie noce
 OLIMPIA: Druga młodość (z Gorczyńską)
 FOTOPLASTIKON: Wojna świata (cz. II).

Jak pan dyrektor Krzyżak odpowiada na protesty pracownicze?

29 lipca, br. zarząd Związku Zawodowego Pracowników Umysłowych w Krakowie, wniósł do Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy w Krakowie pisemny protest przeciwko pominięciu delegata tego Związku przy desygnowaniu członków Komisji Doradczej dla spraw do pośrednictwa pracy. Dopiero 13 października, br. otrzymał wymieniony Związek odpowiedź.

Dwa i pół miesiąca czasu musiał użyć ten urząd na to, by odpowiedzieć, że kwestia wyznaczenia przedstawicieli zrzeszenia do Komisji Doradczej pozostawiona jest uznanu dyrektora wojewódzkiego biura funduszu pracy.

Oto właśnie chodzi. Jak nas poinformowano poprzedni dyrektor powołał między innymi z ramienia Związku Zawodowego Pracowników Umysłowych przedstawiciela do Komisji Doradczej, zaś obecny dyrektor p. inż. Krzyżak uznał za wskazane i bardziej wygodne powołać do Komisji Doradczej z ramienia pracowników umysłowych właśnie nie kogo innego, ale członka tej organizacji politycznej, której p. Krzyżak jest sekretarzem, tj. O. Z. N.

Teraz jest jasne, dlaczego żaden z przedstawicieli klasowych związków zawodowych w Krakowie nie ma swego reprezentanta w Komisji Doradczej. Pan inż. Krzyżak w ten sposób interweniuje odnośnie przepisów pozostawiające jego uznanu wybór zrzeszenia, do którego się zwraca o wyznaczenie delegata jako przedstawiciela do Komisji Doradczej, żeby nie skrzywdzić przypadkiem or-

ganizacji, względnie przedstawiciela, poproszonego obozowi politycznemu, któremu p. inż. Krzyżak sam laskawie sekretaruje.

Nic dziwnego, że w tych warunkach opinia pracownicza ma wyrobione zdanie o „społecznym” kierunku pracy p. dyr. Krzyżaka.

Votum nieufności jakie od niej otrzymał jest tego najlepszym sprawdzianem.

Kłótnia w rodzinie Ozonowej

Wobec odrzucenia wszystkich kandydatów wysuwanych przez Kobiecy Komitet Wyborczy w Krakowie i narzucenia wbrew wszystkim głosom Komitetu nieznanego kandydata p. Walewskiej z Warszawy — Komitet Krakowski na Zebraniu w dniu 14 października br. powziął jednomyślną uchwałę natychmiastowego rozwiązania tegoż. Kraków, dnia 14. X. 1938 r.

Mędzyorganizacyjny Komitet Wyborczy Kobiet w Krakowie

Otrzymałszy komunikat powyższej treści. Jest on tak wymowny, tak jasnym dowodem idyllicznych stosunków panujących w obozie decydującym o tym, kto ma zasiadać w przyszłym Sejmie, że wszelkie

Każdy palacz papierosów powinien wiedzieć

ze dobra gilza (zwłęk) filruje dym tytoniowy i wchłania nikotynę
 ze dobra bibułka podwyższa aromat i smak tytoniu,
 ze te zadania spełniają gilzy i bibułki

MOKKA — ALTESSE

Skradł garnek z 45 złotymi

Przed Sądem Odwoławczym, Wydz. karnym odbyła się onegdaj rozprawa przeciwko Maciejowi Kłęskowi, zamieszkałemu w Łapanowie, oskarżonemu o to, że w nocy na 26 lutego 1938 r. wyrwał okno i z garnka ukrytego pod poduszką zabrał Barbarze

Piotrowskiej kilkadziesiąt złotych. Poszkodowana Piotrowska twierdzi, że w garnku było 45 złotych. Poszkodowana Piotrowska rozpoznała oskarżonego, gdy oświetlił sobie twarz latarką elektryczną. — Na skutek rozpoznania pokrzywdzonej osk. Kłęsk został skazany przez Sąd w Bochni na karę więzienia przez 6 miesięcy.

Młodociany zabójca przed sądem

Sąd Apelacyjny w Krakowie rozpatywał sprawę Władysława Kowalskiego robotnika z Zgierz pow. Chrzanów.

Akt oskarżenia zarzucał Kowalskiemu że 1 stycznia 1938 w Zgierzu podczas sprzeczki i wynikłej na tle porachunków osobistych trezlił z rewolweru do Franciszka Łojki zabijając go na miejscu.

Sąd I instancji skazał go za ten czyn na półtora roku więzienia z zawieszaniem. Od wyroku tego prokurator wniósł apelację skutkiem czego sprawa znalazła się na wprost Sądu Apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny po wywodach prokuratora i obrońcy skazał Kowalskiego na 2 lata bezwzględnej więzienia.

Przewodniczył s. a. dr. Gniewosz, oskarżał prok. dr. Gajewski, bronił adw. dr. Seweryn Gottlieb.

Okradał magazyny P. K. P.

Przed Sądem Okr. w Krakowie odbyła się rozprawa Władysława Sikory i 9 towarzyszy.

Według aktu oskarżenia Sikora będąc pracownikiem w magazynie na dworcu kolejowym w Krakowie okradał magazyn i wagi kolejowe z części inwentarzowych przez P. K. P. poniosły straty w kwocie 1.633 zł.

Sąd przesłuchał szereg świadków a następnie rozprawy odroczył z powodu niestawienia się głównego oskarżonego Sikora.

Bronią adw. dr. Arnold i adw. dr. Liebeskind.

Przez Polskie Radio cały świat słyszy i podziwia instrumenty „**ARNOLD FIBIGER**”
 Generalne przedstawicielstwo
Kraków, Basztowa 15.
 (gma. h Feniksa)

Instrument pierwszy szorsty potęguje piękno muzyki i zachęca, instrument użyty zaś odstrasza i zniechęca.

Kraków, dnia 14 X 1938

OBWIESZCZENIE.

Stosownie do art. 13 rozp. Prezydenta R. P. z 14 X 1927 Nr. 52 ex 1928 Dz. U. R. P. podaje do publicznej wiadomości, że dodatkowy budżet Gminy wyznaczonej żydowskiej w Krakowie na rok 1933 będzie wyłożony do wglądu dla członków Gminy na przeciąg dni 8 mu począwszy od dnia 16 X 1938 do dnia 26 X 1938 włącznie.

Budżet ten może być w powyższym czasokresie przeglądany przez Członków Gminy wyznaczonej żydowskiej codziennie z wyjątkiem sobót i świąt żydowskich w biurze Gminy ul. Krakowska L. 41 w godz. 9—13

Przewodniczący Tymcz. Zarządu Gminy wyznaczonej żydowskiej w Krakowie
Dr. RAFAŁ LANDAU

Pożar koło Krakowa

W Bieńczykach pod Krakowem wybuchł w piątek wieczorem pożar stodoły w pobliżu szkoły, którą strawił znajdujące się zbiory. Miejscowa straż pożarna przy pomocy ludności pożar ugasiła, nie dopuszczając do jego rozszerzenia się. Łuna pożaru w Bieńczykach widoczna była w Krakowie.

W rocznicę utworzenia zakładu fotograf. „As”

W dniu dzisiejszym mija rok od chwili otwarcia nowoczesnego zakładu fotograficznego „As” przy ul. Starowińskiej 22. Od tego czasu firma ta znana jest w Krakowie z solidności i precyzyjnego wykonania powierzonych jej prac. Na specjalne wyróżnienie zasługują zdjęcia ślubne efektywnie wykonane w nowoczesnym stylu. Nie też dziwnego, że „As” cieszy się zasłużonym zaufaniem i poparciem wszystkich sfer społeczeństwa.

Apel czechosłowackich przedstawicieli kultury do całego świata

Pisarze czescy i słowaccy, kompozytorzy, przedstawiciele sztuki pięknej i artyści dramatyczni, zrzeszeni w szeregu instytucji, korporacji i związków artystów zwracają się do całego świata kulturalnego z następującym protestem:

Z różnych stron słyszymy radość i entuzjazm z napozór zabezpieczonego pokoju. Nasz naród jednak został zdradzony przez tych, którym sam wierności dochował. W tej chwili, jedyną z najsmutniejszych iaka pozostają nasza historia podnosimy my, przedstawiciele życia umysłowego czeskiego i słowackiego gorący protest poparty świadomością własnej krzywdy, przeciw haniebnemu sposobowi jakim naszym kosztem został wykupiony pozorny pokój w Europie.

Terytorium, które przez tysiąc lat bez przerwy tworzyło część Ziemi Czeskiej zostaje rozdarte brutalną ręką. Zostaje zniszczona naturalna jedność kulturalna, jaka wytworzona została na przestrzeni wieków — i to wbrew woli ogromnej liczby naszych niemieckich rodaków. Odczuwamy dziś trwogę o nasz naród i o tych, którzy przyjdą po nas. Temu zwycięstwu narodowi, jego przyszłymi generacjom odebrały uchwały konferencji monachijskiej niezbędna część jego terytorium potrzebnej do życia. Odbiera się mu prawo wspólnej kulturalnej przynależności z naturalnego bogactwa na szczytach gór, położonego właśnie pod granicznymi górami. Odbiera się mu też wkład jego dokonanej już pracy w krajach zabranych. Odbiera się mu, względnie niszczy się jego egzystencje, części jego obywateli, zwłaszcza tych społecznie słabszych, tak, że jest rzeczywiście zagrożony w samych korzeniach swej egzystencji. Jego przemysł rozbił się i drogi komunikacyjne przecina się.

Nigdy nie wierzyliśmy, żeby w świecie cywilizowanym można było wiedzieć w tak straszliwy, do Boga wylajający sposób prawo zastąpić gwałtem, jak to się stało w postanowieniach czterech mocarstw, powziętych przeciw nam, nie wysłuchawszy nas. Nigdy nie wierzyliśmy też, żeby tak pogwałcone być mogły międzynarodowe umowy i zobowiązania. Nie chodzi tylko o nas, chodzi o całą przeszłość ludzkości europejskiej a głównie małych narodów, których egzystencja oparta jest na sile porządku moralnego. I dlatego apelujemy dziś do sumienia wszystkich ludzi kultury. Uświadomcie sobie, że przez pogwałcenie słabszego, zdradę i tchórzostwo nigdy nie dojdzie się do prawdziwego i trwałego pokoju. My, przedstawiciele świata duchowego, czeskiego i słowackiego, oświadczamy, że nigdy nie zrezygnujemy ze swych praw do swej ziemi historycznej do swobodnego życia na niej i z możliwością rozwoju gospodarczego, chociażby nas przemoc fizyczna zewnątrz zmusiła do uznania jej pretensji. Uświadomcie sobie, że jest waszym obowiązkiem, poprzeć nas w tej walce duchowej i zabezpieczyć w ten sposób prawdziwy pokój, dając wszystkim prawo do życia.

Pamiętajcie, że nasz los osiągnie

i was, jeżeli nie przeciwstawicie się dość energicznie metodom gwałtu i ucisku, które zdeptały nas.

Podpisane:

(—) Czeska Akademia Nauki i Sztuki. — Akademia Sztuk Pięknych. — Szkoła Artystyczno-Przemysłowa. — Państwowe Konserwatorium Muzyki i Sztuki Dramatycznej. — Macierz Słowacka. — „Umelecka Beseda“. — Koło Pisarzy Czeskich. — Związek Pisarzy Czechosłowackich. — PEN Klub w Pradze. — Słowacki PEN Klub. — Grupa pisarzy Morawskich „Blok“. — Związek Pisarzy Beletrystów „Maj“. — Związek Pisarzy Słowackich. — Syndykat autorów czechosłowackich i kompozytorów muzycznych. — Czeska „Filharmonia“. — Klub muzyków orkiestralnych. — Klub Kompozytorów. — Kwartet Odrzyżka. — „Praski Kwartet“. — Koło Muzyki Współczesnej

„Přítomnost“. — Stowarzyszenie Artystów Sztuk Pięknych. — Klub Artystów Sztuk Pięknych „Alesz“. — Koło Artystek Sztuk Pięknych. — Zawodowa organizacja Czechosłowackich Artystów Sztuk Pięknych. — Stowarzyszenie Artystów Sztuk Pięknych w Brnie. — Zrzeszenie Artystów Sztuk Pięknych. — Zrzeszenie Morawskich Artystów Sztuk Pięknych. — Koło Artystów Sztuk Pięknych „Manes“. — Koło Artystów Sztuk Pięknych „Myslbek“. — Związek Czeskich Artystów Grafików „Holar“. — Związek Artystów Słowackich. — Syndykat Artystów Sztuk Pięknych. — Słowacka „Umelecka Beseda“. — Związek Dramatyczny. — Klub Solistów Teatru Narodowego. — Klub Czeskich i Niemieckich Pracowników Teatralnych. — Koło Solistów Miejskich Teatrów Praskich.

—OO—

OKULARY LOTNICZE!!!

Okulary automobilowe
ochronne dla spawaczy
największy wybór! — niskie ceny!

OPTYK GRÖSSLER

KRAKÓW, UL. GRODZKA L. 41. — Telefon 126-00.

Jak Niemcy oceniają kłopoty Anglii w Palestynie

Prasa niemiecka poświęca ostatnio wiele uwagi kłopotom angielskim, spowodowanym walkami Arabów z Anglikami i Żydami w Palestynie. Zamieszczane artykuły mają swoją znamienitą wymowę. Przytoczymy np. jeden z tej serii, jaki pojawił się w „B. Z. am Mittag“ (dziennik, wychodzący w Berlinie). Już sam tytuł mówi wiele — „Anglii i cysterna z benzyną“, tłumacząc dosłownie z języka niemieckiego „Englands „Benzintank“. Artykuł ten zaczyna się od opisu, jak przed czterema tygodniami przybył do centralnego aresztu w Jerozolimie oficer angielski i przedstawił pismo naczelnika więzienia w Acre, z poleceniem wydania dwóch Arabów skazanych na dożywotnie więzienie, celem odtransportowania wymienionych z Jerozolimem do Acre. Naczelnik więzienia centralnego wykonał otrzymane polecenie. Od tej chwili nikt więcej nie zobaczył ani oficera, ani owych Arabów. Pismo niemieckie nadmieniamy, że jeden z powstańców arabskich odegrał rolę „kapitana z Köpenick“, podając, że w ten sposób Arabowie reagują na to, że Anglii wysadzają w powietrze ich domy, strzelają do nich i zamykają do więzień.

W końcu jednak uporczywe walki, prowadzone przez Arabów doprowadziły do tego, że większość kraju znajduje się w ich ręku, mimo że Anglicy wprowadzili duże oddziały wojskowe do walki w Betlejem, Jerycho oraz innych miejscowościach posiadających Arabowie własne władze oraz własne sądy arabskie.

Co mówią o tym Anglicy?

W Palestynie trwa wojna domowa tak jak w Hiszpanii — powstaje się w Londynie i dodaje się „i to nawet bardziej zapiekła i ostrza“. Walki Arabów z Żydami przybrały obecnie największe nasilenie, zamieniając Palestynę na „cysternę benzyny“, która może wywołać pożar w Europie i jak

to określił niedawno jeden z dzienników angielskich „zapalkami“ będą, twierdzi „B. Z. Zeitung“, zamierzenia Anglii podzieli Palestynę na żydowską, arabską i angielską.

Anglia waha się. Arabowie są zdecydowani. Dalej dziennik omawia akcję Arabów w Londynie, Iraku oraz na kongresie w Kairo. Anglia tymczasem czeka dalej. „Nie może w tej chwili nic innego uczynić“ — mówi się w Londynie. Arabowie na to odpowiedzą wysłaniem ultimatum do Żydów. Arabowie powołują się na Omara, który właśnie 1500 lat temu stworzył potęgę państwa arabskiego. Jego wodzowie podbili Palestynę, Syrię, Egipt i Persję. Powołują się w tej chwili na Omara — oznacza propagowanie ideologii panaarabskiej.

Od dwudziestu lat Palestyna znajduje się w stałym niepokoju. „Cysterna z benzyną“ — kończy swój artykuł „B. Z. am Mittag“, może mieć daleko idące znaczenie gospodarcze. Lecz może ona pewnego razu wylecieć również w powietrze.

Ile sztuk grano w ub. sez. teatralnym

Ostatni (nr. 2/3) biuletynu „Za'ksit“ posiada ciekawe zestawienie sztuk polskich i zagranicznych, granych w teatrach warszawskich w okresie od 1. IX. 1937 do końca 1938 r. Łącznie grano 94 sztuk, w tym 40 polskich. Teatr Ateneum grał polskich i zagranicznych — 5, Kameralny — 2 (4), Letni — 4 (4), Malickiej — 2(3), Mały — 2 (5), Narodowy — 8 (5), Nowy — 3 (5), Polski — 5 (3), Powszechny — 6 (1), oraz Wielki — 7 (zagr. 19). —

H. SMOLARSKI

FORTEPIANY
PIANINA
KRAJOWE
ZAGRANICZNE

SŁAWKOWSKA 4
KRAKÓW

KRAKOWSKA SPÓŁDZIELNIA WYDAWNIWA „CZYTELNIK“

przynosi co miesiąc taną i dobrą książkę o charakterze apłecznym i popularno-naukowym dotychczas ukazały się:

1. prof. Z. Mysłakowski:

„Totalizm czy kultura“

CENA 1 ZŁOTY

2. I. F. I. K.:

Rodowód Społeczny literatury polskiej

CZĘŚĆ I. CENA 80 GROSZY

Do nabycia we wszystkich księgarniach

Prenumerata wydawnictwa wyni:

kwartał — 3 książki 1 zł 80 gr, z przesyłką 2 zł, półrocznie (6 książek) 3 zł 50, z przesyłką 4 zł

Zapisujcie się na prenumeratorów Krakowskiej Spółdzielni Wydawniczej „CZYTELNIK“

Kraków, Sławkowska 12 III. piętro

Ortografia na codzień

Swieżo ukazała się w nakładzie „Naszej Księgarni“ książka, omawiająca sprawę nauki ortografii. Jest to „Ortografia w szkole powszechnej i średniej — próby i doświadczenia“, napisana przez dra Tadeusza Asierbińskiego. Autor omówił ze stanowiska praktyka podstawy nauczania ortografii, poprawiania błędów ortograficznych, tablic ortograficznych, słownik ortograficzny, pisanie ze słuchu i z pamięci, badanie wyników z ortografii, reguły i wyniki ortograficzne, ocenę błędów i omyłek, rozkład materiału oraz uwzględnił szereg innych, ciekawych możliwości w nauczaniu ortografii. Książka z pewnością przyniesie dużo korzyści każdemu nauczycielowi języka polskiego w szkole. Staranne wydanie, przejrzyście skład i potraktowanie trudnego tematu w sposób praktyczny przyczynią się do jej popularyzowania.

Pogrom „Kadzichłopów“

Ag. „Echo“ donosi: mimo usilnych starań byłych posłów z tak zwanej popularnej grupy „Kadzichłopów“, kandydatury ich jednak nie zostały wystawione w żadnym okręgu wyborczym. Nie szczególnymi sukcesami mogły się też poszczycić byli „wyzwoleńcy“, choć im tu i owdzie udało się dotrzeć na listę kandydatów.

Aresztowania agentów hitlerowskich

Berno (ai). W Szwajcarii wykryta została nowa komórka tajnej organizacji narodowo-socjalistycznej niemieckiej. Aresztowany został i odstawiony do granicy niemieckiej hrabia Charles de Meran, z pochodzenia Austriak. Miał on za główne zadanie prowadzenia rejestru Niemców, nie hołdujących ideom hitlerowskim. Dzięki jego denuncjacji został aresztowany jeden z jego ziomków po powrocie do III Rzeszy. Dzienniki szwajcarskie donoszą, że w najbliższym czasie należy się spodziewać dalszych masowych aresztowań agentów hitlerowskich.

FUTRA

DAMSKIE MĘSKIE

— NAJTANIEJ —

zakonlax przerobisz

MOSŁOWICZ

Kraków,ynek Gł. 9. I p.

— (Dogodne warunki) —

PASZKIEWICZ

